

PROTOCOL

VEILIGHEID OP SCHOOL

(Incl. Protocol tegen pesten)

**Beleid en richtlijnen
ten aanzien van
gedrag op school**

(december 2012)

Inhoud:

- 1 Visie en kernwaarden van de school
- 2 Algemene schoolregels
- 3 Protocol tegen pesten
  - 3.1 Plagen of pesten
  - 3.2 Signalen die kunnen duiden op pesten
    - (Cyber)pesten
  - 3.3 Voorwaarden in de aanpak van pestgedrag
  - 3.4 Aanpak van pestgedrag
  - 3.5 Hulp en begeleiding
    - Begeleiding van de gepeste leerling
    - Begeleiding van de pester
    - Adviezen aan ouders van gepeste leerlingen
    - Adviezen aan ouders van pesters
    - Adviezen aan ouders andere ouders
- 4 Maatregelen tegen onwerkbaar gedrag
  - 4.1 Time-out
  - 4.2 Schorsing
  - 4.3 Verwijdering
- 5 Klachtenregeling
  - Schoolcontactpersoon
  - Vertrouwenspersonen Stichting Quo Vadis
  - Klachtencommissie Stichting Quo Vadis
- 6 Bijlagen
  - 6.1 Registratieformulier
  - 6.2 Observatielijsten
    - De OVSO-lijst
    - De LICOR-lijst

Voorwoord

Om het leefklimaat in school te beschermen heeft de school gedragsregels opgesteld. Want een goed pedagogisch klimaat in school is een belangrijke onderwijsvoorwaarde voor leerlingen om zich optimaal te (kunnen) ontwikkelen.

De school heeft vanuit haar visie op onderwijs en vorming algemene schoolregels opgesteld. Het naleven van deze regels draagt bij aan een veilige en plezierige leeromgeving voor allen.

Helaas is een veilige sociale omgeving voor leerlingen én leerkrachten niet altijd aanwezig. Op elke school is sprake van pestgedrag, ook op onze school. Wanneer een leerling door andere leerlingen wordt gepest kan hij/zij zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de regels van de school niet meer voldoende veiligheid bieden.

Dit protocol vormt de verklaring van de school en de (vertegenwoordiging van) ouders, waarin is vastgelegd dat pestgedrag op school niet wordt getolereerd. In dit protocol is een stappenplan beschreven, dat voor alle betrokkenen bij school aangeeft hoe gehandeld wordt, wanneer veiligheid in het geding is. Ook wordt aangegeven welke maatregelen worden genomen om pestgedrag tegen te gaan dan wel te stoppen.

De groepsleerkrachten stellen tijdens de informatieavonden voor ouders aan het begin van het schooljaar het pestprotocol aan de orde.

1 Visie en kernwaarden van de school

Een goed pedagogisch klimaat, waar leerlingen én leerkrachten zich veilig en vertrouwd weten, is een belangrijke voorwaarde voor de school om haar maatschappelijke opdracht vervullen.

De maatschappelijke opdracht van de school is vanouds driedig: bijdragen aan de persoonsvorming van de leerling, aan zijn/ haar vorming in maatschappelijke en culturele zin ter voorbereiding op toekomstig democratisch staatsburgerschap en aan de voorbereiding op een vervolgstudie met het oog op toekomstige beroepsuitoefening.

Als school willen we uitvoering geven aan deze opdracht vanuit twee leidbeginselen, die voor ons richtinggevend zijn:

- a Wij willen een lerende gemeenschap zijn, waar leerlingen én leerkrachten én ouders van en met elkaar leren. Als zodanig beschouwen wij 'onderwijzen' als onze kernopdracht en dat heeft dan in de eerste plaats betrekking op het aanleren van basiskennis en -vaardigheden: taal/lezen, rekenen, wereldoriëntatie en studievvaardigheden.
- b Wij willen ook een leefgemeenschap zijn van leerlingen, leerkrachten en ouders. We stimuleren leerlingen om actief en op betrokken wijze deel uit te maken van de schoolgemeenschap. Slechts door te participeren in gemeenschappen kunnen individuen uitgroeien tot waarachtige en zelfstandige personen, die verantwoordelijk handelen ten opzichte van zichzelf en anderen. Het karakter van gemeenschap komt uitdrukkelijk naar voren vanuit de invalshoek van de identiteitsgevoelige activiteiten van de school.

Deze beginselen komen onder meer tot uitdrukking in de volgende uitgangspunten en onderliggende kernwaarden:

Levensbeschouwelijke uitgangspunten:

Wij zijn een school ...

- waar onderwijs wordt verzorgd op katholieke grondslag;
- waar met respect wordt gesproken over andere culturen en gebruiken, godsdiensten en levensbeschouwingen;
- waar de hoogfeestdagen van christelijke traditie, Kerst en Pasen, worden gevierd.

Onderwijskundige en opvoedkundige uitgangspunten:

Wij willen een (*kindgerichte*) school zijn...

- waar de leerlingen de kennis, de vaardigheden en de attitudes worden bijgebracht, die nodig zijn voor hun latere functioneren in onze maatschappij;
- waar wordt gestreefd naar optimale leerresultaten van de leerlingen, maar waar ook aandacht is voor hun vorming als mens;
- waar leerlingen worden gestimuleerd door hen positief te waarderen;
- waar leerlingen verantwoordelijkheid leren dragen;
- waar leerlingen worden begeleid tot zelfstandigheid, zodat zij zich als persoon evenwichtig kunnen ontwikkelen;
- waar wordt uitgegaan van de mogelijkheden van elke leerling;
- waar zorg en aandacht is voor leerlingen die om welke reden dan ook niet tot optimale prestaties kunnen komen;
- waar oog is voor gemeenschap en onderlinge solidariteit;
- waar de leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen;
- waar respect is voor verschillen tussen leerlingen;
- waar leerlingen een zoveel mogelijk ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken in alle ontwikkelingsgebieden.
- waar leerlingen kritisch leren nadenken en hun handelen met redenen leren onderbouwen;

Wij willen een (*omgevingsgerichte*) school zijn...

- waar de betrokkenheid van de ouders/verzorgers gewaardeerd wordt en waar zij zich gerespecteerd voelen;
- die midden in de gemeenschap staat;
- waar aandacht is voor normen en waarden;
- waar wordt ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen;

- waar de leerlingen bewust worden gemaakt van maatschappelijke thema's als natuur en milieu, derde wereld, mensenrechten, duurzaamheid e.d.

Wij willen een (*ontwikkelingsgerichte*) school zijn...

- waar medewerkers professionals zijn, die kwalitatief hoogwaardig onderwijs verzorgen;
- waar resultaatgericht gewerkt wordt;
- waar de leerkrachten waardering en veiligheid ervaren en zich gesteund weten door collega's en ouders/verzorgers;
- waar leerkrachten zich naar eigen vermogen kunnen ontwikkelen en waar rekening wordt gehouden met ieders draagkracht;
- waar scholing en ontwikkeling van medewerkers wordt aangemoedigd, rekening houdend met wensen en mogelijkheden van medewerkers.

2 Algemene schoolregels

Uit de bovengenoemde uitgangspunten van de school vloeien concreet gedragsregels en omgangsvormen voort. De uitgangspunten kunnen worden herleid tot enkele hoofdregels, te weten:

- 1 Leer naar je mogelijkheden en benut je talenten zo goed mogelijk.
- 2 Ondersteun anderen waar mogelijk in hun ontwikkeling.
- 3 Ga op een respectvolle manier om met jezelf en met de ander.
- 4 Wees zuinig op spullen van jezelf en van de ander.

De hoofdregels kunnen worden onderverdeeld in subregels. Deze regels worden in de klas besproken. Wij adviseren ouders/verzorgers om thuis de regels met hun kinderen te bespreken. Het gaat onder meer om de volgende regels:

- Je gaat op een respectvolle manier om met elkaar, op school en onderweg.
- Je bent vanaf 15 minuten voor aanvang van de lessen welkom bij school.
- Je speelt op het schoolplein; niemand mag onder schooltijd het schoolplein verlaten.
- Je spreekt volwassenen aan met u.
- Je draagt in school geen pet of andere hoofdbedekking.
- Je gebruikt in school geen mobiele telefoon, MP3-speler of ipod, tenzij in overleg met de leerkracht.
- Je zorgt dat iedereen veilig op het schoolplein kan spelen.
- Als er op het schoolplein iets bijzonders gebeurt, meld je dat aan de daar aanwezige leerkracht.
- Als je rotzooi ziet in of rondom de school, ruim het dan op.
- Je gaat op een respectvolle manier om met de spullen van jezelf en van een ander.
- Wanneer je gebruik wilt maken van de spullen van een ander, vraag je dat.
- Je loopt rustig in de gangen van de school.
- Je praat met elkaar zonder te schreeuwen of te schelden.
- Je spreekt elkaar aan met de naam.
- Je snoept in de klas alleen bij een traktatie voor de hele groep.
- Als je een andere ruimte wilt binnengaan, waarvan de deur gesloten is, klop je eerst aan.

3 Protocol tegen pesten

Onze school wil haar leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en optimaal kunnen ontwikkelen. Een goed pedagogisch klimaat is geen garantie tegen pesten, maar werkt wel preventief. Daar gaat in eerste instantie onze aandacht dan ook naar uit: preventief beleid in plaats van curatief.

Helaas is een veilige en plezierige omgeving niet altijd voor alle leerlingen aanwezig. Het kan voorkomen dat een leerling door andere leerlingen wordt gepest. Dan kan hij/zij zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de regels van de school niet meer voldoende veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken.

In dit protocol is vastgelegd hoe we het pestgedrag van leerlingen in voorkomende gevallen tegemoet treden. De leerkrachten stellen tijdens de informatieavonden aan het begin van het schooljaar het pestprotocol aan de orde.

Dit pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders, waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze aanpakt.

3.1 Plagen of pesten

Iemand van zijn fiets aftrekken kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als de leerlingen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het een ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Bovendien duurt het nooit echt lang. Door elkaar te plagen leer je zelfs om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het 'groot' worden.

Maar plagen is niet hetzelfde als pesten. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig. Pesten is bedreigend, zeker wanneer het niet zomaar een keer gebeurt, maar iedere dag weer, soms een jaar of langer achter elkaar, en het de gepeste leerling niet lukt om terug te plagen, een grapje te maken of onverschillig te blijven.

Daarmee is het verschil tussen pesten en plagen aangegeven. Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen. De verschillen kunnen in steekwoorden aldus worden aangeven:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsongelijkheid
Wisselend 'slachtofferschap'	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak / voortdurend

3.2 Signalen die kunnen duiden op pesten

Omdat een slachtoffer van pesten er doorgaans zelf niet snel over zal beginnen is het goed om kennis te hebben van signalen die er op kunnen wijzen dat iemand gepest wordt. Dergelijke signalen zijn:

- vaak alleen staan tijdens de pauze;
- tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan;
- een spel is 'toevallig' steeds net begonnen als hij of zij erbij komt;
- vaak alleen met jongere leerlingen speelt;
- niet naar buiten wil op school;

- zuchten, piepen en steunen van andere leerlingen, als het betreffende leerling een idee oppert, dan wel geaccepteerd zou kunnen worden indien een ander leerling dat idee aangedragen zou hebben;
- veel geroddel in de groep;
- als andere leerlingen zich negatief uitlaten over familieleden van het leerling;
- indien andere leerlingen alles maar stom vinden van het betreffende leerling, met betrekking tot kleding, haardracht, keuze van de rugzak, etc.
- als andere leerlingen negatief reageren op een fout van het leerling, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten;
- het leerling niet meer naar school wil, of aangeeft zich ziek te voelen;
- bepaalde kleren niet meer aan wil hebben naar school of de club;
- gauw boos of prikkelbaar is;
- niet meer buiten wil spelen en zich opsluit in huis;
- indien het niet (meer) wordt uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.
- Bedreigen via sociale media (sms, msn, hyves etc.).

Vooraf wanneer enkele van deze signalen tegelijk voorkomen is er reden om extra alert te zijn.

- **(Cyber)pesten**

Onder pesten valt ook het zogeheten digitaal pesten: cyberpesten via internet of mobiele telefoon. (Cyber)pesten heeft direct invloed op de sfeer, op de omgang met medeleerlingen en dientengevolge op de prestaties op school. Pesten is een grote inbreuk op het welbevinden. Het is daarom een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en school om (cyber)pesten te voorkomen. De school zal leerlingen hierover voorlichten en wijzen op de gevaren en gevolgen. Tegen leerlingen, die zich ondanks preventieve afspraken toch schuldig maken aan (cyber)pesten, zal de school maatregelen treffen, zoals omschreven in dit protocol.

3.3 Voorwaarden in de aanpak van pestgedrag

Om pestgedrag adequaat aan te (kunnen) pakken moet aan enkele voorwaarden worden voldaan:

- Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen:
  - leerlingen (gepeste leerlingen, pesters en de zwiigende groep);
  - leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- Los van het feit of pesten wel of niet feitelijk aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar gemaakt. In kringgesprekken kunnen onderwerpen aan de orde komen, zoals: veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. Samen worden regels vastgesteld.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis van de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Als pesten toch optreedt en wordt gesignaleerd, nemen leerkrachten (in samenwerking met de ouders) duidelijk stelling en maatregelen tegen het pestgedrag. School en ouders halen voordeel uit een goede samenwerking, waarbij iedere partij waakt over haar eigen grenzen: samenwerken zonder bemoeienissen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun leerling op te lossen. Bij pesten nemen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid en voeren indien nodig overleg met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch (weer) de kop opsteekt, gaat de school over tot een directe aanpak. Leerkrachten nemen in de groep duidelijk stelling tegen pestgedrag. Bij pesten gelden de volgende regels:

Regel 1: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet mag worden opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we leerlingen dit al bij: Je mag

- niet klikken, maar... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.
- Regel 2: Een tweede stelregel is, dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer en veiligheid in de groep.

3.4 Aanpak van pestgedrag

In de aanpak van pestgedrag kunnen in rangorde van ernst van de overtreding en frequentie zeven stappen worden doorlopen.

- Stap 1: Wanneer leerlingen onderling ruzie hebben en/of elkaar pesten proberen zij er eerst zelf (en samen) uit te komen. De leerling geeft aan: 'Stop, hou op'. Indien nodig waarschuwt hij/zij de ander nog een keer. Wanneer het plagen of pesten niet stopt, geeft hij/zij aan naar de leerkracht te zullen gaan. Uiteindelijk richt de leerling zich tot de leerkracht.
- Stap 2: Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken leerlingen besproken door de leerkracht van het leerling. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Eventueel komt daar een sanctie bij.
- Stap 3: Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester en de gepeste (na overleg met de IB-er) op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht vult eventueel een gedragsvragenlijst in en maakt indien nodig een sociogram. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester en de gepeste uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd in het leerlingendossier. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden vermeld, bijvoorbeeld:
- gesprek met het oog op bewustwording van de impact van het pesten;
  - één of meerdere pauzes binnen blijven;
  - nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn;
  - een schriftelijke opdracht, bijvoorbeeld een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.
- In dit stadium wordt de directeur van de school (of diens plaatsvervanger) op de hoogte gesteld van de gesprekken met de leerlingen en de ouders.
- Stap 4: Indien het pestgedrag zich desondanks blijft herhalen, meldt de leerkracht dit gedrag aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een gedocumenteerd protocol met daarin de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken, die eerder gemaakt zijn.
- Stap 5: De directeur nodigt de ouders op school uit voor een gesprek. (Ook de leerling kan in dit gesprek betrokken worden.). De directeur gaat uit van het opgebouwde dossier van de leerkracht en vult dit verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.
- Stap 6: Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem (GGD, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar).
- Stap 7: Bij aanhoudend pestgedrag kan de directeur een leerling (al dan niet tijdelijk) in een andere groep plaatsen binnen de school. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

3.5 Hulp en begeleiding

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen

- **Begeleiding van de gepeste leerling:**
  - Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
  - Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten

- Met de leerling zoeken en oefenen van een andere reactie dan bijvoorbeeld huilen, heel boos worden of je afzonderen
  - De gepeste leerling in laten zien waarom een leerling pest
  - Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil
  - Sterke kanten van de leerling benadrukken
  - Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
  - Het gepeste leerling niet over-beschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste leerling in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog kan toenemen
- **Begeleiding van de pester:**
    - Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
    - Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
    - Excuses laten aanbieden
    - In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
    - Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het leerling wel pest – belonen (schouderklopje) als leerling zich aan de regels houdt.
    - Leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
    - Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het leerling; wat is de oorzaak van het pesten? *
    - Zoeken van een sport of club; waar het leerling kan ervaren dat contact met andere leerlingen wel leuk kan zijn.
    - Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD
- **Adviezen aan ouders van gepeste leerlingen:**
    - Houd de communicatie met uw leerling open, blijf in gesprek met uw leerling.
    - Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
    - Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
    - Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
    - Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
    - Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
    - Houd msn, hyves, sms enz. goed in de gaten
- **Adviezen aan ouders van pesters:**
    - Neem het probleem van uw kind serieus.
    - Raak niet in paniek: elk leerling loopt kans pester te worden.
    - Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
    - Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
    - Besteed extra aandacht aan uw kind.
    - Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
    - Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
    - Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
    - Houd msn, hyves, sms enz. goed in de gaten
- **Adviezen aan andere ouders:**
    - Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
    - Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
    - Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
    - Geef zelf het goede voorbeeld.
    - Leer uw kind voor anderen op te komen.
    - Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

4 Maatregelen tegen onveilig en/of onwerkbaar gedrag

Gedragregels kunnen door leerlingen of ouders zodanig worden overtreden, dat er naar het oordeel van de school sprake is van onveilig en/of onwerkbaar gedrag. De school verstaat onder onveilig en/of onwerkbaar gedrag dat een leerling of ouder:

- fysiek geweld gebruikt naar anderen;
- zich verbaal kwetsend of gewelddadig uit;
- niet meer voor rede vatbaar is;
- structureel schoolregels blijft overtreden.

Ouders die gedragregels overtreden in of nabij de school, worden hierop door medewerkers van de school aangesproken. Indien de communicatie met de ouders niet open en constructief kan plaatsvinden, wordt de communicatie op dat moment gestaakt en uitgesteld naar een later tijdstip. Wanneer er ook op een later tijdstip geen wederzijds vertrouwen en respect (meer) is, adviseert de directie aan de ouders voor hun kind een andere school te kiezen.

De maatregelen ten aanzien van leerlingen naar aanleiding van onwerkbaar gedrag, zijn in dit protocol nader beschreven. Wij onderscheiden drie maatregelen:

4.1 Time-out

Wanneer een leerling de gedragregels van school zodanig overtreedt, dat naar het oordeel van de leerkracht sprake is van onveilig en/of onwerkbaar gedrag in de groep, kan de leerling tijdelijk uit het leslokaal worden verwijderd. In dat geval verwijderd de leerkracht de leerling tijdelijk (in de regel voor de duur van de les) naar een andere ruimte in de school (time-out).

Gedurende de time-out heeft de leerling gelegenheid om zich te bezinnen op zijn/haar gedrag. De leerkracht spreekt vervolgens de leerling aan op zijn/haar gedrag. Om weer tot de les te kunnen worden toegelaten, biedt de leerling zijn/haar verontschuldigheden aan aan de leerkracht en aan eventuele derden die door zijn/haar gedrag benadeeld zijn.

Wanneer het incident van zeer ernstige aard is, wordt de leerling verwezen naar de directie, die met onmiddellijke ingang kan overgaan tot schorsing van de leerling.

De leerkracht neemt telefonisch contact op met de ouders. Afhankelijk van de ernst van de overtreding, nodigt de leerkracht de ouders uit voor een gesprek op school. De leerkracht bespreekt het voorval met de leerling (en eventueel met de ouders) en maakt preventieve afspraken om het onwerkbaar gedrag in de toekomst te voorkomen.

De leerkracht omschrijft het incident op het leerlingenformulier en noteert de gemaakte afspraken. Het formulier wordt door de ouders/verzorgers voor kennisgeving ondertekend en toegevoegd aan het leerlingendossier.

4.2 Schorsing

Wanneer een leerling een derde keer blijkt geeft van onwerkbaar gedrag, verwijst de leerkracht hem/haar naar de directie, die kan overgaan tot schorsing van de leerling. Afhankelijk van de ernst van het incident stelt de directie de duur van de schorsing vast. Schorsing is aan de orde bij ernstig wangedrag van een leerling en de directie van oordeel is dat onmiddellijk ingrijpen nodig is om de veiligheid en de rust binnen de school te waarborgen of te herstellen: het is een ordemaatregel in het belang van de school.

Wanneer de directie overgaat tot schorsing worden onmiddellijk de ouders ingelicht en verzocht zo spoedig mogelijk hun kind van school te halen. De directie licht in een gesprek met de ouders haar besluit mondeling toe. Hierbij is de groepsleerkracht aanwezig. Tijdens het gesprek worden oplossingsmogelijkheden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen. Tevens worden ouders gewezen op mogelijkheden van hulpverlening, onder andere schoolmaatschappelijk werk.

Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt, waarin de redenen die tot schorsing hebben geleid en de duur van de schorsing nog eens worden weergegeven. Ook worden de condities vermeld wanneer wordt overgegaan tot verwijdering en worden ouders gewezen op het bestaan van de klachtenregeling. Het verslag wordt door de ouders voor gezien

getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag, de ambtenaar leerplichtzaken en de inspectie onderwijs. Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen veertien dagen naar aanleiding van het beroep.

Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden door school maatregelen getroffen om de voortgang van het leerproces van de leerling te waarborgen. Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen wordt belemmerd.

De schorsing kan maximaal vijf schooldagen bedragen. De leerling wordt daarna weer toegelaten op school.

4.3 Verwijdering

Wanneer een schorsing reeds heeft plaatsgevonden en een leerling opnieuw blijkt geeft van onwerkbaar gedrag dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang in de groep, kan verwijdering van een leerling worden overwogen. De procedure tot verwijdering wordt in gang gezet bij zodanig ernstig wangedrag dat directie en bevoegd gezag concluderen dat de relatie tussen school en leerling en/of ouders onherstelbaar is verstoord. In dat geval worden de ouders schriftelijk geïnformeerd dat de school een verwijderingprocedure gaat starten, en wordt de beslissing tot verwijdering met redenen omkleed.

Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag neemt een beslissing nadat zij de betrokken leerkracht en de directie heeft gehoord. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend. Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij zij gewezen worden op de mogelijkheid om binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

Een besluit tot verwijdering kan pas worden geëffectueerd nadat een andere basisschool bereid is gevonden om de leerling op te nemen of nadat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Het bevoegd gezag stelt de ambtenaar leerplichtzaken en de inspectie onderwijs van het besluit tot verwijdering in kennis.

N.B.

De school zorgt bij maatregelen die leiden tot time-out, schorsing of verwijdering voor dossiervorming. Dossiervorming draagt bij aan een correcte afhandeling van eventuele bezwaren. Een beslissing tot time-out, schorsing en verwijdering wordt met de uiterste zorgvuldigheid genomen. Bij toetsing kan op basis van dit dossier blijken dat door de school redelijkheid betracht is.

Gesprekken met ouders/verzorgers in verband met schorsing of verwijdering van een leerling worden in beginsel gevoerd met meerdere vertegenwoordigers van school. Bij belangrijke handelingen, bijvoorbeeld het overhandigen van een brief, is bij voorkeur een getuige aanwezig. Dat geldt ook voor belangrijke telefonische gesprekken. De aanwezigheid van een getuige moet wel worden aangegeven. Officiële brieven worden aangetekend verzonden.

5 Klachtenregeling

Indien u vragen of klachten heeft over de gang van zaken op school met betrekking tot uw kind of de groep waarin uw kind zit, neemt u dan eerst contact op met de groepsleerkracht. Als dat overleg naar uw mening niet bevredigend is, kunt u contact opnemen met de directie.

Wanneer het een algemene vraag of klacht over de school of het onderwijs betreft, is het verstandig te overleggen met de directie. Ook kunt u uw vraag of klacht voorleggen aan de oudergeleding van de Medezeggenschapsraad. Indien het overleg met de school geen oplossing biedt, dan kunt u zich richten tot het College van Bestuur van Stichting Quo Vadis.

• **Schoolcontactpersoon**

Elke school beschikt over een schoolcontactpersoon. De schoolcontactpersoon heeft in algemene zin de taak om actief bij te dragen aan een veilig leefklimaat op school. In geval van pesten, mishandeling of seksuele intimidatie kunnen kinderen, ouders en leerkrachten op school terecht bij de schoolcontactpersoon. De contactpersoon heeft op zich geen inhoudelijke rol en is dus zelf geen hulpverlener.

De schoolcontactpersoon is het aanspreekpunt voor iedereen die met de school te maken heeft en een klacht heeft: leerlingen, ouders, leerkrachten. De schoolcontactpersoon wordt ingeschakeld wanneer het overleg met de betrokkene te weinig oplevert of wanneer de klacht te maken heeft met ongewenst gedrag. Als er sprake is van ongewenst gedrag, kan het te moeilijk zijn om rechtstreeks contact op te nemen met de betrokkene. Bij ongewenst gedrag kan het gaan om (seksuele) intimidatie, racisme, agressie en geweld (verbaal en/of fysiek), diverse vormen van pesten en andere zaken die leren of werken onaangenaam of onmogelijk maken.

De schoolcontactpersoon zal luisteren naar de klacht, nagaan of geprobeerd is de klacht(en) met alle betrokkenen op te lossen en eventueel samen zoeken naar bevredigende mogelijkheden om de klacht aan te pakken. Dit kan zijn het eventueel verwijzen of opvang regelen. Of het begeleiden bij het indienen van een klacht. De schoolcontactpersoon zal zich discreet, objectief en onafhankelijk opstellen en heeft de plicht tot geheimhouding.

De schoolcontactpersonen van onze school zijn:

- Toos Overbeek (t.overbeek@de-compaan.nl);
  - Annemarie Smellink (a.smellink@de-compaan.nl).
- Zij zijn telefonisch te bereiken via school: 0546 – 456714 / 824121.

• **Vertrouwenspersonen Stichting Quo Vadis**

De schoolcontactpersoon/vertrouwenspersoon zal indien nodig doorverwijzen naar de vertrouwenspersonen van Stichting Quo Vadis. Deze vertrouwenspersonen zijn ter zake deskundige medewerkers van IJsselgroep:

- de heer H. Schnitzler (han.schnitzler@ijsselgroep.nl);
- mevrouw A. ten Have, (annelies.tenhave@ijsselgroep.nl).

Zij zijn telefonisch te bereiken via IJsselgroep: 055 – 5994449.

• **Klachtencommissie Stichting Quo Vadis**

Indien een klacht niet (naar tevredenheid) kan worden opgelost, kan men zich wenden tot de Klachtencommissie. De Klachtencommissie bestaat uit deskundigen op verschillende terreinen. Zij onderzoeken een ingediende klacht en proberen tot een afgewogen advies aan het bevoegd gezag te komen. Het bestuur neemt vervolgens een beslissing. Is de klager het hier niet mee eens, dan kan deze de beslissing aanvechten bij de burgerrechter.

De klachtenregeling moet gezien worden als sluitstuk.